

خانه بهشتی

حجت الاسلام دکتر محمد داودی

تقدیم به روح بزرگ امام خمینی (ره) و خلف صالحش که با برپایی
انقلاب اسلامی زمینه را برای اقامه نماز فراهم آوردند و تقدیم به
همه شهیدان انقلاب اسلامی به ویژه پدر بزرگوارم

www.ketab.ir

سؤنله : د. د. محمد باقر -
عنوان و نام پدیدارنده : خانقاهی : اصول و روش های دعوت فرزندان به نماز / محمد داودی.
مشخصات نشر : تهران : انتشارات ... ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۲۴۰ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۴-۵۳۷-۰۹۸-۳
وضعیت فهرست نویسی : فید
موضوع : نماز
موضوع : نماز - احادیث
موضوع : نماز - تأثیر
موضوع : تربیت اخلاقی -- جنبه های قرآنی
رده بندی کنگره : ۲۱۳۹۲ : ۵۲ / ۱۸۶ BP
رده بندی دیویی : ۲۹۷ / ۳۵۳
شماره کتابشناسی ملی : ۲۳۸۸۴۰۱

نام کتاب: زبان بهشتی
نویسنده: محمد داودی
گرافیکست: حسین مؤیدی
ویراستار: هادی عجمی
کارى از مرکز تخصصى نماز ستاد اقامه نماز
ناشر: مؤسسه فرهنگى
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۸۱
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۷-۹۸-۳
چاپ و صحافی: گلها
قیمت: ۶۰۰۰ ریال
مراکز پخش:
۱- تهران، میدان فلسطین، انتشارات ستاد اقامه نماز
تلفن: ۸۸۹۰۰۵۹ - ۸۸۹۶۶۶۶
۲- دفتر ستاد اقامه نماز سراسر کشور

استاد القاعة نماز
عزیز نغمہ من لہار

فهرست

مقدمه

فصل اول: نماز و خانواده

یک. نماز

(ا) اهمیت و جایگاه نماز در قرآن و روایات

۱. نماز به منزله سر برای اسلام

۲. نماز به منزله ستون خیمه اسلام

۳. نماز به منزله پایه اسلام

۴. نماز به منزله رکن اسلام

۵. نماز به منزله چشم برای پاک‌کننده

(ب) آثار و برکات نماز در قرآن و روایات

۱. بازداشتن از گناهان بزرگ و اجتناب از گناهات کوچک

۲. گرایش دادن به امور نیک و دوری از امور بد

۳. منبع آرامش

۴. منبع قدرت و شجاعت

۵. نردبان عروج و تقرب

۶. منبع لذت و نشاط روحانی

(ج) نماز مقبول و آداب و شروط آن

۱. خشوع و خضوع

۲. تقوا

۳. پرهیز از مال حرام

۴. حضور قلب

۵. پرهیز از کسالت و بی‌نشاطی در نماز

دو. خانواده

(الف) جایگاه خانواده در اسلام

۱. خانواده اولین گام به سوی دیگر دوستی

۲. خانواده مایه آرامش، کانون محبت و بستر رشد دینی

۳. خانواده کانون آموزش و اقامه نماز

۴۲	فصل دوم: نقش والدین در ترغیب فرزندان به نماز
۴۳	یک. نقش زمینه‌سازی
۴۳	راه‌های فراهم کردن زمینه مناسب
۵۷	دو. نقش الگویی
۶۱	الف) راهکارهای تصحیح و تقویت نقش الگویی خانواده
۶۶	ب) موانع ایفای نقش الگویی خانواده
۷۲	سه. نقش آموزشی
۷۴	موانع نقش آموزشی
۷۷	چهار. نقش نظارتی و مراقبتی
۷۸	الف) اهمیت لازم برای نظارت و مراقبت
۸۲	ب) روش‌های مراقبت
۸۹	ج) آسیب‌شناسی نظارت و مراقبت
۹۴	فصل سوم: اصول و ضوابط راهنمایی فرزندان به نماز
۹۴	یک. اصل زمینه‌سازی
۹۵	دو. اصل جامعیت
۹۶	سه. اصل رفق و مدارا
۹۸	چهار. اصل تدریج
۱۰۰	پنج. اصل تسهیل
۱۰۳	شش. اصل اعتدال
۱۰۵	هفت. اصل تفرد
۱۰۶	هشت. اصل هماهنگی
۱۰۸	نه. اصل تداوم و استقامت
۱۰۹	ده. اصل کرامت
۱۱۰	یازده. اصل نظارت و مراقبت
۱۱۴	فصل چهارم: روش‌ها و راهکارهای عام در دعوت به نماز
۱۱۴	یک. اعطای بینش
۱۱۸	دو. پاسخ به شبهات
۱۱۹	نمونه‌ای از شبهات

- ۱۳۲ سه. ترغیب و ترهیب
- ۱۳۵ الف) انداز و تبیین
- ۱۳۸ ب) تبیین جایگاه عمل
- ۱۳۹ چهار. جذاب سازی نماز
- ۱۳۰ الف) تشویق و تنبیه
- ۱۳۱ الف) مفهوم شناسی تشویق و تنبیه
- ۱۳۲ ب) انواع تشویق و تنبیه
- ۱۳۵ ج) شرایط تشویق و تنبیه
- ۱۴۱ د) شیوه های تشویق و تنبیه
- ۱۴۵ ه) شیوه های تنبیه
- ۱۵۵ شش. معرفی الگو نماز
- ۱۶۰ هفت. قصه و داستان گویی
- ۱۶۱ هشت. تهیه فیلم های مناسب
- ۱۶۴ **فصل پنجم:** روش ها و راهکارهای خاص در دعوت به نماز
- ۱۶۴ یک. دوره کودکی اول
- ۱۶۴ الف) ویژگی های روانشناختی دوره کودکی اول (قبل هفت سال)
- ۱۶۸ ب) روش های ویژه دوره کودکی اول: همراهی و بردن زمینه مساعد
- ۱۷۶ دو. دوره کودکی دوم
- ۱۷۶ الف) ویژگی های روانشناختی دوره کودکی دوم (هفت تا دوازده سال)
- ۱۸۱ ب) روش های ویژه دوره کودکی دوم: آموزش و درونی گرائش
- ۱۹۴ سه. دوره نوجوانی
- ۱۹۴ الف) ویژگی های روانشناختی دوره نوجوانی (دوازده تا هجده سال)
- ۱۹۷ ب) روش های ویژه دوره نوجوانی
- ۲۰۴ **فصل ششم:** موانع گرایش و پایبندی فرزندان به نماز
- ۲۰۵ الف) موانع درونی گرایش به نماز
- ۲۰۶ یک. ضعف ایمان به خدا و معاد
- ۲۰۶ دو. جهل و غفلت
- ۲۰۷ سه. ضعف اراده

۲-۹

چهار. لجاجت

۲۶۳

پنج. تنبلی

۲۶۵

شش. تسويف

۲۶۷

هفت. گناه و شهوترانی

۲۶۹

هشت. خجالت

۲۲۰

نُه. موانع بیرونی گرایش به نماز

۲۲۱

یك. جامعه

۲۲۵

دو. تنگی

۲۳۱

سه. بدعت کردن دینداران

۲۳۴

چهار. کتابخانه

www.ketab.ir

مقدمه

نماز عبادتی مهم و از ارکان پنج‌گانه دین اسلام است. نماز از چنان اهمیتی برخوردار است که قبول یا رد شدن دیگر اعمال به آن بستگی دارد. نماز ستون خیمه دین، رأس اسلام و صورت و ویتترین دین است. به همین جهت، در آموزه‌های دینی بر اقامه نماز بسیار تأکید شده است. امام متعال یکی از ویژگی‌های حکومت مؤمنان را اقامه نماز می‌اندیشد: **إِنَّ مَكْنَائَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ**.^۱

نظام رهبری اسلامی که ثمره و نتیجه تلاش‌ها و مجاهدت‌های طاقت‌فرسا و طولانی مؤمنان به رهبری امام خمینی ره و پس از وی به رهبری پرورش‌یافته وی، مقام معظم رهبری است، یکی از دلمشغولی‌هایش اقامه نماز در جامعه اسلامی ایران است. این دغدغه در قالب سازمانی‌اش منجر به شکل‌گیری ستاد اقامه نماز شده است. از طرفی یکی از راهکارهای اقامه نماز در جامعه و بسط و گسترش آن، توانمند کردن خانواده‌ها در امر اقامه نماز است. این راهکار، البته، برگرفته از متون دینی است؛ زیرا در آموزه‌های دینی و در روایات متعددی بر مأموریت والدین در آموزش نماز به فرزندان بسیار تأکید شده است. از آنجا که توانمندی خانواده‌ها مشروط به آموزش آنهاست و آموزش نیز نیازمند متن است، این متن به منظور تبیین موضوع و اصول و شیوه‌های آموزش نماز به فرزندان فراهم آمده است.

در فصل اول اهمیت و جایگاه، آثار و برکات اقامه نماز و از طرفی جایگاه خانواده در اسلام و نقش آن در آموزش و اقامه نماز بیان شده است. در فصل دوم، نقش والدین در ترغیب فرزندان به نماز، شامل نقش زمینه سازی، انگیزی، آموزشی، نظارتی و مراقبتی توضیح داده شده است. فصل سوم به اصول هدایت و راهنمایی فرزندان به نماز و فصل چهارم به روش ها و راهکارهای آموزش دعوت به نماز، اختصاص یافته است. در فصل پنجم روش ها و راهکارهای خاص دعوت به نماز بررسی شده است. در این فصل روش های ویژه در پیروی از دستورات، دوره دبستان و دوره دبیرستان به صورت جداگانه بیان شده است. فصل ششم به موانع گرایش و یابیندی فرزندان به نماز پرداخته است.

در اینجا لازم می دانم از جناب حجت الاسلام والمسلمین محمد کاظمی به دلیل مساعدت و یاری در تدوین این کتاب و نیز از حجت الاسلام و المسلمین هادی دهقانی به دلیل همکاری در تدوین بخشی از این اثر تشکر کنم. همچنین لازم می دانم از مرکز تخصصی خدمات تدوین این اثر را فراهم کردند، به ویژه از جناب حجت الاسلام والمسلمین هادی عجمی به دلیل پیگیری های مجدانه و در اختیار قرار دادن منابع و در نیاز تشکر کنم. امید است که این متن تأثیری هرچند اندک در پیشبرد اقامه نماز داشته باشد و مقبول درگاه الهی واقع شود.

محمد داودی

شهر مقدس قم

پاییز ۱۳۹۲

